

ràpida reabsorció de la sang extravassada i dels restes dels teixits contundits.

Finalment, i amb tota rapidesa, donarem una mirada a un altre tipus de ferides, que són les produïdes pel contacte dels teguments amb substàncies que, per trobar-se a elevada temperatura, els lesiona: són les cremades. Tals ferides les poden produir els sòlids en ignició o molt calents, esmentant com exemple les brases enceses o el ferro o altre objecte fortament escalfat; els líquids a alta temperatura, tal és l'aigua bullint; els gasos calents, com el vapor d'aigua; la xispa elèctrica; quedant a més les cremades produïdes per la insolació i la congelació, així com també les produïdes pels àcids o àlcalis, com el sulfumant i la sosa càustica (cremades químiques), que per la seva extensió no en podem parlar aquí. La importància de la lesió depèn de l'objecte que la produeix, de la seva quantitat i temperatura a què es troba i demés del temps de permanència en contacte amb la superfície del nostre cos. Segons aquests factors es consideren diversos graus, essent tan sols de la nostra incumbència les que es refereixen al primer grau i encara en poca extensió, atès que les cremades encara que siguin poc profundes, en ésser molt extenses esdevenen greus i àdhuc mortals. En aquesta mena de ferides succeeix el que en les contuses, és a dir, que queden teixits privats de vitalitat o amb una vida molt difícil, i que per tant són terreny abonat per a la infecció. Ha de vigilar-se, per tant, en aquest sentit i no recórrer als procediments casolans que puguin representar una facilitat de contaminació. Es d'ús corrent l'emprar l'**aigua groga** o solució pícrica, pràctica que antigament havia gaudit de gran preponderància, i que avui està desterrada en absolut per la seva poca eficàcia, i a més perquè pot ocasionar intoxicacions, ja que la pell té un gran poder d'absorció, especialment en els infants. El millor procediment de tractament és, una volta col·locat l'apòsit assèptic, la fomentació amb alcohol de 90°, que ensems que calma el dolor, evita, a l'esclerosar la pell, la vesicació de la mateixa, i per tant, la formació de **butllofes**, quin contingut, dit vulgarment **aigua**, ja que la seva transparència l'assembla a tal líquid, és sèrum de la sang que s'ha filtrat a través de la paret dels vasos dilatats, i que per tant és un caldo de cultiu excel·lent per als gèrmens de la supuració. En el cas que tals butllofes es formin, mai han d'ésser punxades, ja que el fer-ho requereix miraments que no estan a l'abast dels no tècnics.

En resum direm: les petites ferides volen: netedat tant de la regió lesionada com de les mans que la cuiden, i apartar-se dels procediments rutinaris, que, com hem manifestat, no reporten cap avantatge i en canvi poden ocasionar seriosos perjudicis.

Napoleó, va morir de càncer?

(Ve de la pàgina 26)

leó, ja que, no havent-hi hemorràgies ni perforació en el peritoneu, la seva mort no era suficientment explicada.

Han dit alguns que el càncer podia haver vingut com a degeneració de la llaga i molts metges creuen que això passa sovint. No és veritat. Passa sí, però no sovint. Des que pel novembre del 1874 vaig entrar com a practicant a l'Hospital de la Santa Creu no he deixat d'estar en contacte amb malalts, i no he vist encara transformació de la llaga senzilla de l'estómac més que una sola vegada: després de molt durar la malaltia i no acceptant-se la intervenció; per la palpació es va trobar un bony en l'epigastri, bony purament intra-abdominal. Morí, com ja es va pronosticar. De vegades sembla que s'ha fet aquesta cancerificació i no resulta veritat. Amb aquest error molts volen acreditar la molta freqüència d'allò que en realitat passa poques voltes. A un home que per trenta anys va suportar una llaga de l'estómac, que li va estropear tota la seva joventut, vaig arribar a convèncer-lo que es deixés intervenir. Estava encara amb una hemorragia del ventrell. L'operador s'espanta al trobar un bony dur en la regió pilòrica i, volent tancar el ventre sense acabar l'operació, el deturo per dir-li que l'acabi, perquè allò que ell tocava potser no era més que una infiltració inflamatoria i no neoplàsica de la llaga. (Llavors es feia la gastro-enterostomia.) Ho va fer com li vaig dir; l'hemorràgia es va parar i no tornà més, el malalt va curar i va gaudir d'una felicitat feia trenta anys perduda.

HIGIA